

FÖRVERKLIGANDET AV DET NATIONELLA SKOGS-PROGRAMMET

Det nationella skogsprogrammet 2010 bereddes på uppdrag av statsrådet åren 1998-1999. Programmet syftar till en ekonomiskt, ekologiskt, socialt och kulturellt hållbar användning av skogarna. Centrala målsättningar för programmet är en ökning av avverkningsvolymen och trävaruindustrins förädlingsvärde, en ökad användning av ved för energiproduktion och en gynnsam skyddsnivå i användningen av skogarna. Huvudansvaret för programmets uppgörande och förverkligande har jord- och skogsbruksministeriet. I programmets utarbetande deltog och i dess förverkligande medverkar också flera intressegrupper såsom övriga ministerier, den privata skogshushållningens organisationer, skogsindustrin, Jord- och skogsbruksproducenternas Centralförbund MTK och naturskyddsorganisationer.

Vid tidpunkten för revisionen var programmets förverkligande i det närmaste halvvägs. Avsikten med revisionen var att klargöra huruvida de för programmet uppställda målsättningarna kan uppnås med de åtgärder som vidtagits under programmet. Detta klarlades med en analys av programmets målsättningar och åtgärder. Dessutom utvärderades vid revisionen programmets eventuella effekter på sysselsättningen.

Den främsta observationen vid revisionen var att skogsprogrammet närmast innebär att redan tidigare genomförda skogsåtgärder och sakernas önskade tillstånd sammanförts i ett enda dokument. Som ett faktiskt program, på vilket också satsningar görs, kan det betraktas endast i fråga om skogshushållningen. Detta belyses av att ansvarsministeriet inte har någon exakt kännedom om vilka statliga resurser som har använts för skogsprogrammet. I fråga om flera målsättningar framgår dessutom inte av programmet hur programmets åtgärder inverkar på uppnåendet av målsättningarna.

Det ursprungliga programmet innehåller detaljerade åtgärdsförslag och finansieringsplaner endast vad jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet beträffar. Ca 20 miljoner euro av den planerade ökningen av finansieringen med 26 miljoner euro inriktades på skogscentralernas statsbidrag samt på skogsvårds- och skogsförbättringsarbeten. Återstoden av finansieringsplanen hänförde sig till utvecklande av naturskyddet.

De övriga ministeriernas satsningar har inte utretts ens i efterhand. På basis av revisionen kan sägas att de övriga ministerierna inte har förbundit sig särdeles väl till programmets förverkligande. Revisionsverket anser att i det skede då programmet utarbetades även borde ha gjorts upp en till statens åtgärder anknuten finansieringsplan. Detta skulle ha knutit de övriga ministerierna bättre till programmets förverkligande och skulle även underlätta uppföljningen.

På basis av revisionen har programmets sysselsättnings effekter överdrivits. Sysselsättningseffekterna baserar sig till stor del på en ökning av den målsatta avverkningsvolymen och på en ökning av trävaruindustrins exportvärde. Avverkningsvolymen har inte ökat i enlighet med målsättningen. Den målsatta ökningen av exportvärdet visade sig vara mera en trendprognos än en egentlig målsättning. Exportvärdet har inte heller utvecklats enligt prognosen.

På basis av revisionen består programmets huvudsakliga betydelse i en ökad statlig satsning på skogshushållningen och i viss mån även på naturskyddet. Programmet har också lett till ett ökat samarbete mellan förvaltningsområdena i frågor som gäller skogarna.